

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecători

Oleg Sternioală  
Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul lui Vasile Caras, avocatul Iulian Rusanovschi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Marineac împotriva lui Vasile Caras cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de apel și a fost restituit apelul declarat de către Vasile Caras, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La data de 22 iulie 2002 Vladimir Marineac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Caras cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 30 martie 1997 i-a acordat lui Vasile Caras un împrumut în sumă de 2500 dolari SUA, în scopul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 27 situat în mun. Chișinău, bd. Traian, 23/1, care aparține cu drept de proprietate pârâtului.

A menționat că potrivit recipisei semnate de pârât acesta și-a asumat obligația ca în termen de 2 luni să perfecteze apartamentul nr. 27 situat în mun. Chișinău, bd. Traian, 23/1, pe numele reclamantului, însă după ce a primit banii pârâtul și-a luat lucrurile personale și a părăsit apartamentul.

A susținut că pârâtul nu s-a prezentat în termenul indicat în recipisă pentru a perfecta apartamentul pe numele lui, fiind nevoit să se adreseze cu prezenta cerere de chemare în judecată.

A solicitat obligarea lui Vasile Caras să-i transmită în proprietate în contul sumei de 2500 dolari SUA apartamentul nr. 27 din bd. Traian, 23/1, mun. Chișinău și obligarea secției de pașapoarte Botanica de a-i retrage lui Vasile Caras viza de reședință din apartamentul nr. 27 din bd. Traian, 23/1, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 septembrie 2002 a fost admisă integral acțiunea, a fost declarat valabil contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 27 din mun. Chișinău, bd. Traian, 23/1 încheiat la data de 30 martie 1997 între Vasile Caras și Vladimir Marineac și a fost obligat Vasile Caras

să-i transmită lui Marineac Vladimir în contul sumei de 2500 dolari SUA apartamentul nr. 27 din mun. Chișinău, bd. Traian, 23/1.

La data de 14 martie 2017 Vasile Caras a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 septembrie 2002, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și a fost restituit ca tardiv apelul declarat de către Vasile Caras.

La data de 19 februarie 2018 reprezentantul lui Vasile Caras, avocatul Iulian Rusanovschi, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului cu restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate a aplicat eronat normele de drept material și procedural, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, nu a aplicat legea care urma a fi aplicată.

A menționat că instanța de apel nu a luat în considerare că hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 septembrie 2002 a fost pronunțată în lipsa recurentului nefiind citat legal pentru data, ora și locul examinării cauzei.

A mai menționat că instanța de apel nu a dat apreciere probelor prezentate la materialele cauzei care demonstrează lesne faptul că recurentul în perioada a. 2002-2005 a fost dat în căutare, iar mai târziu în perioada a. 2005-2016 și-a executat pedeapsa sub formă de arest.

A indicat că unica persoană care a fost împuternicită de Vasile Caras, a fost avocatul Iulian Rusanovschi care a depus o cerere la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău în vederea obținerii hotărârii contestate, iar la data de 07 martie 2017 a obținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 septembrie 2002.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, actele cauzei atestă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 a fost expediată în adresa recurentului, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d.83), însă materialele dosarului nu conțin date cu privire la recepționarea acestuia de către ultimul.

La data de 02 aprilie 2018 în adresa intimatului Vladimir Marineac a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Vasile Caras cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 06 septembrie 2002 acțiunea a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 14 martie 2017 Vasile Caras a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Urmare, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 13 decembrie 2017 a respins cererea de repunere în termen și a restituit apelul declarat de către Vasile Caras ca fiind depus în afara termenului legal, fapt cu care nu este de acord recurentul.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Vasile Caras în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, în redacția Legii nr.244-XVI din 21 iulie 2006 (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată), termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel.

Referirea instanței de apel la prevederile art.362 alin.(1) în redacția Legii nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, potrivit căruia termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, este eronată.

Or, în conformitate cu art. 3 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege. Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

Astfel, în corespundere cu norma de drept citată și cu art. 362 alin.(1) Codul de procedură civilă, în redacția Legii nr.244-XVI din 21 iulie 2006, împotriva hotărârii pronunțate la data de 06 septembrie 2002 se va declara apel conform normelor procesuale la data pronunțării, adică în termen de 20 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Așadar, termenul declarării apelului începe a curge în ziua imediat următoare, după ce s-a comunicat hotărârea motivată.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural privind repunerea în termen a apelului.

Concomitent, art. 110 al Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 116 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc).

În cadrul ședinței de judecată instanța de apel a constatat, că la data de 09 septembrie 2010, avocatul stagiar Vladimir Spoială, a luat cunoștință cu materialele cauzei civile respective, inclusiv cu hotărârea judecătorească Botanica, mun. Chișinău din 06 septembrie 2002, anexând la materialele cauzei mandatul din data de 08 august 2010 în baza contractului nr. 057 din 12 august 2010, iar în cererea de a lua cunoștință cu materialele cauzei este expres indicat faptul că avocatul a depus prezenta cerere ca reprezentant prin procură a lui Vasile Caras și a primit copiile solicitate de către acesta (f.d.28-29).

Totodată, materialele cauzei atestă că potrivit adeverinței seria 029948 din 17 mai 2016 emisă de DJP MJ RM, Penitenciarul nr. 3 din mun. Chișinău str. Cahulului 13, condamnatul Vasile Caras a executat pedeapsa privativă de libertate din 16 septembrie 2005 – 17 mai 2016, iar cererea de apel a depus-o abia la data de 14 martie 2017.

Astfel, potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, instanța de recurs constată, că odată cu depunerea cererii de apel Vasile Caras a solicitat repunerea în termen, însă la materialele dosarului nu sunt careva probe, ce ar dovedi imposibilitatea acestuia de îndeplinire a actului de procedură în termen.

Instanța de recurs a constatat că, recurentul s-a aflat în perioada 16 septembrie 2005-17 mai 2016 în detenție și pe parcursul unui an după ispășirea pedepsei apelantul-recurent nu a întreprins careva acțiuni în vederea contestării hotărârii Judecătorești Botanica, mun. Chișinău din 06 septembrie 2002, indicând că a făcut cunoștință cu hotărârea contestată abia la data de 07 martie 2017.

Exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Instanța de recurs accentuează, că soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere faptul, că participanții procesului de judecată urmează

să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul lui Vasile Caras, avocatul Iulian Rusanovschi.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Marineac împotriva lui Vasile Caras cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic